

NETEISĖTOS NAUJŲ PSICHOAKTYVIŲ MEDŽIAGŲ APYVARTOS KONTROLĖ LIETUVOJE : IŠŠŪKIAI IR UŽDAVINIAI

Tarptautinė konferencija.

Nauja ES kovos su narkotikais strategija. Tikslai
ir lūkesčiai

2013 12 16

Vilnius

LIETUVOS POLICIJA

TURINYS

- ❑ Kas tai - NPM?
- ❑ Ar NPM grėsmė ir konkurencija tradiciniams narkotikams?
- ❑ Atsakas NPM fenomenui.

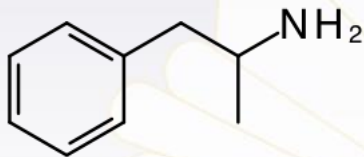
NAUJOS PSICHOAKTYVIOS MEDŽIAGOS

- ❑ natūrali arba sintetinė medžiaga;
- ❑ nekontroliuojama JT 1961 ir 1971 m. Konvencijomis;
- ❑ panaši grėsmė visuomenės sveikatai kaip ir kontroliuojamų medžiagų;
- ❑ siekiama atkartoti kontroliuojamų medžiagų sukeltą efektą.

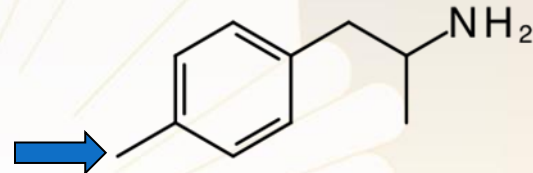

KOKIE SKIRTUMAI?

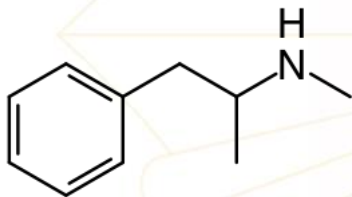
☐ Amphetamine

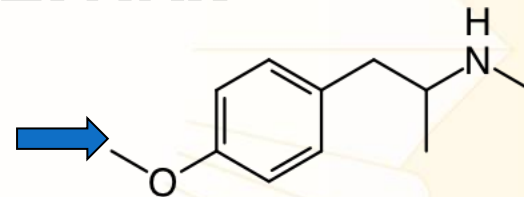
☐ 4-methylamphetamine

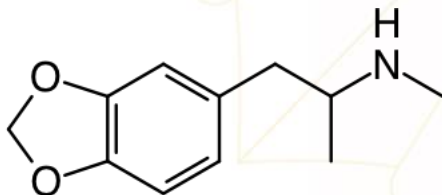
☐ N-Methamphetamine

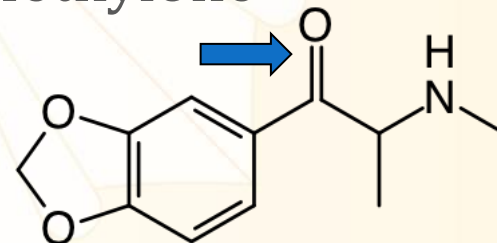
☐ PMMA

☐ MDMA

☐ Methylone

NPM KELIAMI IŠŠŪKIAI

- ❑ Dramatiškas šių medžiagų plitimas
- ❑ Patrauklumas
- ❑ Platus prieinamumas
- ❑ Sunkus identifikavimas
- ❑ Nežinoma jų keliamo žala
- ❑ Reglamentavimo įvairovė

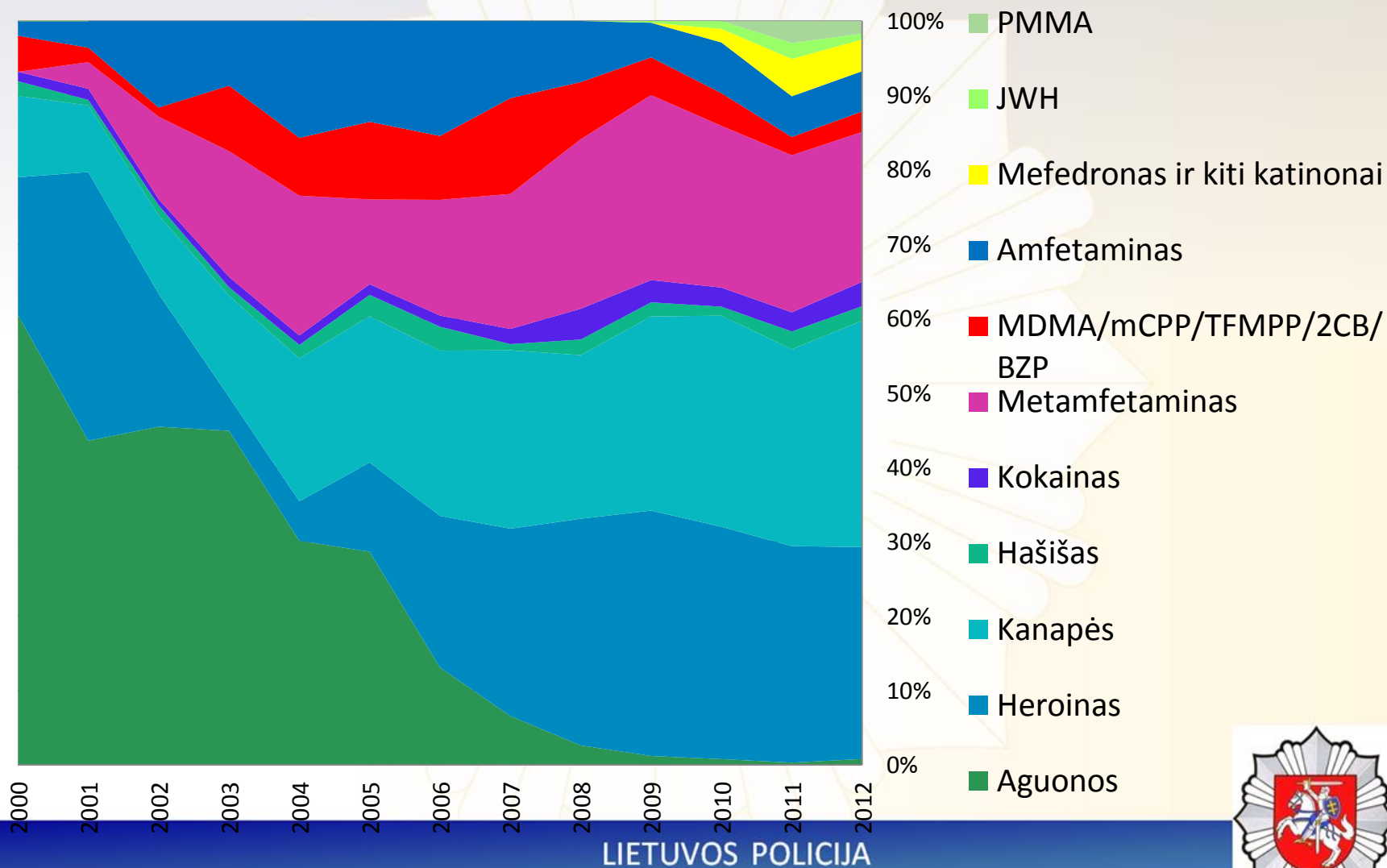

NPM ĮVAIROVĖ IR PLITIMAS

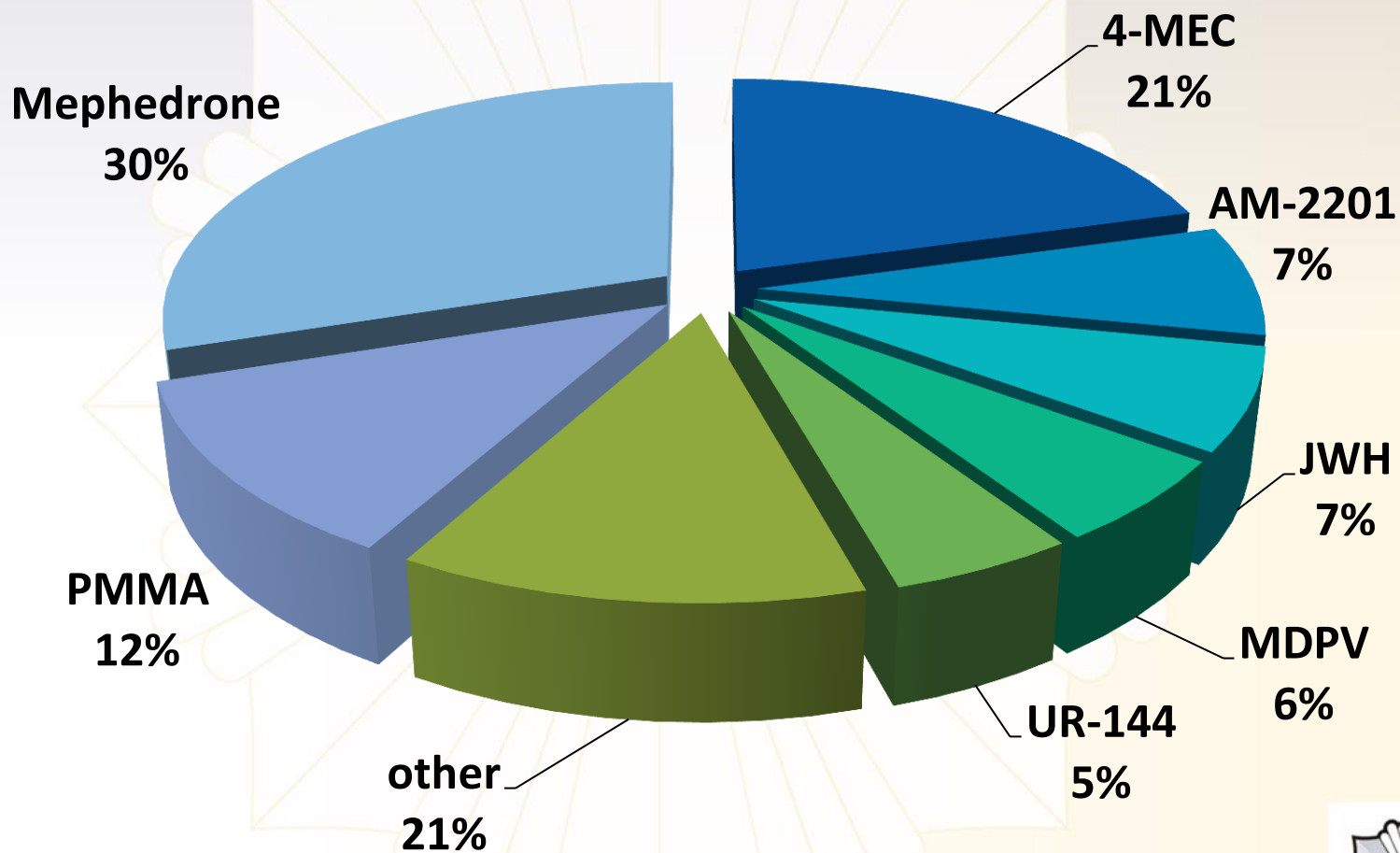
- ◆ Identifikuotų NPM skaičius viršijo kontroliuojamų medžiagų skaičių
- ◆ Rekordinis NPM skaičius identifikuotas 2012 m. ir 2013 m.
- ◆ Ne visos valstybės vienodai susiduria su NPM problema
- ◆ Legalaus panaudojimo galimybės

SULAIKYMŲ DINAMIKA

NPM sulaikymai Lietuvoje 2012 m.

PATRAUKLUMAS

- ◆ 5% jaunimo ES yra bandę NPM (*European Commission, Flash Eurobarometer Nr. 330, Youth attitudes on Drugs*)
- ◆ „legal highs“=„legalu“
- ◆ Nedidelė kaina
- ◆ Lengvas prieinamumas

INTERNETO ROLĖ

◆ Pagrindinis šaltinis

◆ Informacijos

◆ platinimo

◆ Reklamos

◆ Anonimiškumo

◆ Internetinė prekyba

◆ Socialiniai tinklai

SUNKUS IDENTIFIKAVIMAS NEŽINOMA ŽALA

- ❑ Brangus ir sudėtingas cheminis identifikavimas
- ❑ Nepakankamos teisėsaugos ir teisininkų žinios apie NPM
- ❑ Nėra mokslinių studijų apie NPM
- ❑ Toksiškumas ir priklausomybė gali būti panaši kaip kontroliuojamų medžiagų

2010 M. LŪŽIS NPM REGLAMENTAVIME

- ❑ 51 medžiaga įtraukta į kontroliuojamų medžiagų sąrašus 2004-2010 Lietuvoje
- ❑ Nuo 2010 m.:
 - 3 medžiagų sąrašai (individualios medžiagos)
 - grupės:

Amfetamino darinių grupė

Piperazino darinių grupė

Sintetinių kanabinoidų darinių grupė

Katinonų darinių grupė

Fenetilamino darinių grupė

Pirovalerono darinių grupė

Triptamino darinių grupė

POKYČIAI LIETUVOS RINKOJE

- ☐ Iki 2010 metų *legali* NPM prekyba
- ☐ NPM – „antinarkotikas“ ir papildas sekso žaidimas
- ☐ Prekybininkai – gerai išmanantys teisės aktus

- ❑ Naujų mišinių kūrimas
- ❑ Išbandymas/konsultavimas
- ❑ Pakavimas
- ❑ Milijoninis pelnas

REKOMENDACIJOS

- ❑ Didinti visuomenės sąmoningumą
- ❑ Kelti pareigūnų kvalifikaciją ir tobulinti gebėjimus
- ❑ Bendradarbiauti
 - su privačiu sektoriumi
 - tarpžinybiniu lygiu
 - tarptautiniu lygiu

Rūta Jašinskienė
LKPB ONT 3-iosios valdybos
viršininkė
drugs@policija.lt

